

A lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató informatikai rendszer fő funkcióinak előzetes bemutatása

A végzettség nélküli iskolaelhagyók arányának csökkentésére irányuló EU 2020 stratégia célkitűzéséhez kapcsolódva hazánk – más európai országhoz hasonlóan – a végzettség nélküli iskolaelhagyók arányának 10%-ra csökkentését vállalta 2020-ig.

A végzettség nélküli iskolaelhagyás csökkentésének alapja a köznevelési rendszerben tanulmányokat folytató, lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók kiemelt, komplex támogatása, ami a köznevelési rendszer szintjén elsősorban a korai iskolaelhagyással kiemelten érintett nevelési-oktatási intézmények fejlesztésével, illetve az ezen intézmények és pedagógusai számára nyújtott szakmai szolgáltatások biztosításával érhető el.

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló – a *nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény* (a továbbiakban: *Nkt.*) 4. § 37. pontja értelmében – az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazása válik szükségessé.

A *nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet* (a továbbiakban: *Nkt. vhr.*) 1. § (2) bekezdés 21. pontja értelmében a köznevelési információs rendszer (a továbbiakban: KIR) részeként működtetett korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer célja, hogy a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentése érdekében pedagógiai-szakmai támogatást nyújtson az érintett tanulók, pedagógusok, intézmények és fenntartók számára.

A korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerbe az *Nkt. vhr.* 1. § (2) bekezdés 21. pontja értelmében kizárólag a nappali rendszerű oktatást, illetve a nappali munkarend szerinti felnőttoktatást folytató nevelési-oktatási intézmények szolgáltatnak személyazonosításra alkalmatlan, statisztikai adatokat a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókról, illetve a lemorzsolódás csökkentése érdekében tett intézményi beavatkozásokról.

Fontos kiemelni, hogy **a lemorzsolódás megelőzését szolgáló informatikai rendszerbe rögzítendő statisztikai adatokat kizárólag a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók vonatkozásában kell értelmezni.** A köznevelési intézmények adatszolgáltatása tehát kizárólag azokat a tanulókat érinti, akiknél az *Nkt.* 4. § 37. pontjában meghatározott feltételek fennállnak, így nem terjed ki pl. az itthoni magántanulói jogviszony mellett külföldön tanulmányokat folytató, vagy a versenyszerű sportolás miatt magántanulói jogviszonyban álló, de az *Nkt.* 4.§ 37. pontja szerinti rendelkezés alá nem eső iskolai eredménnyel rendelkező tanulókra.

Az *Nkt. vhr.* 26/A. § (2) bekezdésében foglaltak alapján az érintett nevelési-oktatási intézmény a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók adatait, valamint az alkalmazott intézkedéseket feladatellátási helyenként összesített formában, évfolyamonkénti és tantárgyankénti bontásban évente két alkalommal, az adott tanév első félévére vonatkozóan február 10-éig, az adott tanév második félévére vonatkozóan június 30-áig továbbítja az Oktatási Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) számára.

Az érintett köznevelési intézmények az intézmény OM azonosítójával és az Intézményvezetői mesterjelszó-kezelő rendszerben kiosztott jogosultsággal tudnak majd belépni a lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerbe. Az intézménynek azokra a KIR feladatellátási helyekre vonatkozóan szükséges adatot szolgáltatnia, amelyekhez releváns feladat

kapcsolódik, így azoknak a KIR feladatellátási helyeknek az esetében, ahol nappali rendszerű vagy felnőttoktatás nappali munkarend szerinti általános iskolai 5-8. évfolyamos nevelés-oktatás, 9-12. évfolyamos középfokú nevelés-oktatás, illetve Szakképzési Hídprogram folyik.

Tekintettel arra, hogy az adatszolgáltatás statisztikai jellegű, az informatikai rendszer *Jelentések* menüjében rögzítendő tanulói adattáblákat az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében gyűjtött köznevelési statisztikai adatszolgáltatás (a továbbiakban: KIR-STAT) struktúrájában szükséges megadni. Az informatikai rendszer a KIR-STAT adatgyűjtéstől független modulként funkcionál, azonban az ott rögzített adatokat és struktúrát felhasználja. Az adatszolgáltatás megkönnyítése érdekében a Hivatal az adott tanév októberi statisztikai adatgyűjtésében az érintett intézmények által rögzített tantervi adatokat automatikusan előtölti az informatikai rendszerben a tanulói adatlapokhoz.

A lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerben gyűjtendő, az *Nkt. vhr. 44/J. §-ban* előírt adatkörök a köznevelési intézmény által nyilvántartott tanulói adatokon alapulnak, és olyan veszélyeztetettségi tényezők figyelembevételével kerültek összeállításra, melyek szignifikáns kapcsolatot mutatnak a lemorzsolódáshoz vezető iskolai kudarcokkal.

A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókra vonatkozó online adatgyűjtés adattáblái az alábbi linkeken érhetőek el:

[Adatszolgáltatás a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók létszámáról](#)

[Lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának nyitóadatai](#)

[Az adatszolgáltatási időszak félévének értékelésénél, minősítésénél egy vagy több tantárgyból elégtelen \(1\) osztályzatot kapott tanulók száma](#)

[Az adott tanítási évben évisméltésre kötelezett tanulók száma](#)

Az adott jelentési időszakhoz kapcsolódó iskolai lemorzsolódás csökkentését célzó intézményi *beavatkozásokat* a köznevelési intézményeknek KIR feladatellátási helyenként szükséges rögzítenie a rendszerbe. A lemorzsolódás megelőzését szolgáló beavatkozásokról és a korai jelzőrendszerhez kapcsolódó korai jelző-és pedagógiai támogató rendszer tervezett tevékenységeiről készült segédanyag az alábbi linken érhető el:

[Tájékoztató a lemorzsolódás megelőzését szolgáló beavatkozásokról és a korai jelzőrendszerhez kapcsolódó korai jelző-és pedagógiai támogató rendszer tervezett tevékenységeiről](#)

A köznevelési intézmény által a lemorzsolódás megelőzését szolgáló informatikai rendszerbe rögzített adatok az adatszolgáltatás lezárását követően az érintett köznevelési intézmény fenntartója számára is hozzáférhetővé válnak.

Az informatikai rendszerben az első adatszolgáltatási időszak lezárását követően – várhatóan 2017. március első felétől – a lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszerben, illetve a KIR tanulói nyilvántartásában rögzített adatok felhasználásával a pedagógiai-szakmai munkát támogató *lekérdezések* és *kimutatók* lesznek elérhetőek. A funkció fő célja, hogy az érintett köznevelési intézmény, valamint fenntartója a saját tanulói vonatkozásában több szempont szerint nyomon követhesse azokat a veszélyeztetettségi tényezőket, melyek mentén az iskolai lemorzsolódás megelőzése érdekében további beavatkozások megszervezése válhat szükségessé.

A *Kimutatók* és *Lekérdezések* menü a Hivatal pedagógiai szakmai szolgáltatások megszervezésért felelős pedagógiai oktatási központjai (a továbbiakban: POK) számára is elérhető lesz, iránymutatást nyújtva számukra a jogszabályban előírt feladataikhoz. A POK-ok az *Nkt. vhr. 26/A. § (3)* bekezdése értelmében az illetékességi területükhöz tartozó nevelési-oktatási intézményeknek és fenntartóiknak

javaslatot tesznek a pedagógiai eredményességet javító intézkedésekre, és biztosítják a nevelési-oktatási intézmény és fenntartója számára szükséges pedagógiai-szakmai támogatást. A POK által az informatikai rendszerbe rögzített információkat az érintett intézmények és fenntartók a *Szakmai szolgáltatások* menüpontban tudják majd megtekinteni.

Az informatikai rendszerben – ugyancsak az intézmények, a fenntartók és a POK-ok szakmai munkájának támogatása érdekében – elérhetőek lesznek az intézmény utolsó, aktuális statisztikai adatszolgáltatása során megadott, az iskolai lemorzsolódás szempontjából relevanciával bíró statisztikai adatai (hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő, évisméltésre kötelezett, magántanuló, stb.), valamint az adott feladatellátási hely tanulóinak az országos kompetenciamérésen az elmúlt öt évben elért átlageredményei. A lemorzsolódás megelőzését szolgáló intézkedések és beavatkozások meghatározásakor így további, a korai iskolaelhagyás szempontjából relevanciával bíró mutatók is figyelembe vehetők lesznek.

A KRÉTA iskolai adminisztrációs rendszert használó feladatellátási helyek számára a KRÉTA előreláthatólag támogatást nyújt majd az adatszolgáltatás elkészítéséhez azzal, hogy biztosítja az adatoknak az iskolai adminisztrációs rendszerből az adatszolgáltatás struktúrájában történő kinyerését.

A lemorzsolódás megelőzését szolgáló korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer az első adatszolgáltatással 2017. január második felében nyílik meg a felhasználók számára. A program használatát segítő részletes útmutató várhatóan január első felétől lesz elérhető a Hivatal honlapján a *Köznevelés / Végzettség nélküli iskolaelhagyás* menüben.